

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715212621
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8715212621.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senátu zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Marianny Hirkovej v právnej veci žalobcu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Špitálska 4-6, 816 43 Bratislava, právne zastúpeného spoločnosťou Martin Pavle s.r.o., Pribinova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 860 450, proti žalovanému: S. I., bytom Y. X. XX, XXX XX I. Y., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpenému spoločnosťou JUDr. Milan Žoldoš, s.r.o., advokát, Karpatská 11, 058 01 Poprad, IČO: 47 251 506, o zaplatenie 154.075,85 eura s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 12C/420/2015-1175 zo dňa 12.02.2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 154.075,85 Eur spolu s 9,05 % úrokom z omeškania ročne z uvedenej sumy od 14.4.2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške o nároku rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou, súdu doručenou dňa 29.10.2015, domáhal toho, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu sumu 154.075,85 eura s príslušenstvom a náhradu trov s konaním mu vzniknutých titulom vrátenia finančných prostriedkov zo Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. L z 25.06.2010. Nenávratný finančný príspevok bol poskytnutý pre projekt s názvom „Inovácie služieb a CR s aplikáciou na penzión ZORA“ s celkovými oprávnenými výdavkami na realizáciu projektu v sume 208.272,80 eura. Žalobca od uzavretej zmluvy odstúpil písomnosťou z 05.02.2015 z dôvodu podstatného porušenia zmluvy. Kontrolou, ktorá bola vykonaná u žalovaného, boli zistené viaceré nedostatky (čerpanie finančných prostriedkov bez právneho nároku, opakované porušenie právnych predpisov Slovenskej republiky, zmluvy, nerealizovanie projektu v súlade so schválenou žiadosťou o nenávratný finančný príspevok. Žalovaný sumu, k zaplateniu ktorej bol vyzvaný, neuhradil, splnenie tejto povinnosti mu má uložiť súd.

Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca mal za to, že nárok uplatnil dôvodne. Účelom výzvy na predkladanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok, ktorý bol žalovanému na základe zmluvy poskytnutý, bolo podporiť aktivity zamerané na zvýšenie miery zamestnanosti formou podpory, udržania a rozvoja nových pracovných miest v oblasti cestovného ruchu a podporiť vznik, udržanie a rozvoj

samozamestnávania - samostatne zárobkovo činných osôb, posilnenie úlohy zamestnávateľov v oblasti cestovného ruchu, podpora ďalšieho rozvoja a udržanie zamestnanosti. Ak žalovaný plánoval riadne vykonávať podnikateľskú činnosť na novovytvorené miesta, mal mať na túto činnosť zapísaný predmet podnikania. Žalovaný však nedisponoval živnostenským oprávnením na realizáciu aktivít zamestnancov, teda projektu. Nemohol tak vykonávať tieto činnosti a naplniť cieľ a účel projektu. Podľa žalobcu bolo povinnosťou žalovaného informovať žalobcu o začatí a ukončení nielen akéhokoľvek správneho konania, ale aj o všetkých zisteniach iných kontrolných orgánov, čo neurobil. Ku kontrole, ktorá bola u žalovaného vykonaná, mal zabezpečiť relevantnú dokumentáciu a účasť osôb, čo však neurobil. Žalobca vyslovil podozrenie, že celý projekt dodávateľa projektu a aj to, že novoprijatí zamestnanci budú vykonávať fiktívne činnosti pre žalovaného, bolo vopred dohodnuté a naplánované, projekt neslúžil na rozvoj cestovného ruchu. Jeho cieľom bolo zamestnať rodinných príslušníkov žalovaného a pokryť náklady na prevádzku penziónu zo štátneho rozpočtu a rozpočtu Európskej únie.

Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil. Mal za to, že nie je spor o uzatvorení zmluvy medzi stranami o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Nesporným je tiež to, že žalobca poskytol žalovanému sumu 154.075,85 eura a že u žalovaného vykonal kontrolu na mieste. Uviedol, že disponoval rovnakými živnostenskými oprávneniami súvisiacimi s cestovným ruchom v čase vyhodnotenia jeho projektu žalobcom ako aj v čase uzatvorenia zmluvy, ako aj v čase výkonu kontroly na mieste. Tieto oprávnenia boli žalobcom v rámci hodnotiaceho procesu projektu vyhodnotené ako oprávnené, dôkazom čoho je uzatvorenie zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku. Podľa žalovaného zo žiadneho ustanovenia zmluvy nevyplýva, že by bol povinný rozšíriť svoj predmet podnikania aj o služby sprievodcu cestovného ruchu, resp. iné predmety podnikania. Na existencii takejto povinnosti žalobca založil odstúpenie od zmluvy. Podľa žalovaného je absurdné, aby žalobca vyvodzoval voči žalovanému právne dôsledky za neohlásenie kontroly, ktorú sám inicioval svojim podnetom z 26.01.2013. Neoznámením vykonania kontroly dňa 12.12.2013 preto nemohol porušiť všeobecné zmluvné podmienky v zmysle článku 3 ods. 7. Čo sa týka vykonania kontroly na mieste, uviedol, že žalobca mal plný prístup k účtovnej dokumentácii za roky 2010 a 2011 týkajúcej sa projektu. Prítomnosť manažérky pre publicitu a finančnej manažérky nemohol zabezpečiť pre ich neodkladné povinnosti mimo miesta výkonu kontroly. Zo správy ani nevyplýva, aby kontrolná skupina požadovala informácie, ktoré mohli uvedené osoby poskytnúť. Podľa žalovaného správa o vykonaní kontroly je vnútorne rozporná. Skutkové dôvody pre odstúpenie od zmluvy neboli dané. Uplatnil námietku premlčania práva odstúpiť od zmluvy zo strany žalobcu. Žalobca disponoval všetkými potrebnými informáciami, na základe ktorých následne po viac ako 4 rokoch od zmluvy odstúpil. Dôvody odstúpenia od zmluvy, ktoré identifikoval v rámci správy, mohol identifikovať ešte v roku 2010. Odstúpenie odôvodnil záverom kontroly, ktorá bola vykonaná 17.02.2014, pričom k odstúpeniu od zmluvy došlo až 05.02.2015, t.j. rok po vykonaní kontroly. Túto lehotu nie je možné považovať za úkon vykonaný bez zbytočného odkladu, namietal preto platnosť ako aj účinky odstúpenia od zmluvy. Pre prípad, že by sa súd stotožnil so závermi správy a dôvodnosťou odstúpenia, uplatnil započítanie sumy 127.815,51 eura, ktorá predstavuje rozdiel medzi žalovanou sumou a 95 % zo sumy neoprávnených výdavkov identifikovaných v správe (27.642,47 eura). Spochybnil aj aktívnu legitímáciu žalobcu, argumentujúc, že žalobca je správcom pohľadávky štátu a oprávneným je konať iba v mene štátu. Zo žaloby nevyplýva, že by žalobca konal v mene štátu, t.j. v mene Slovenskej republiky. V prípade pohľadávky z príspevku sa jedná o nárok štátu, t.j. iného subjektu akým je žalobca.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že na základe žalobcom ako riadiacim orgánom pre organizačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia zverejnenej výzvy, požiadal žalovaný žalobcu podaním z 10.05.2010 o nenávratný finančný príspevok v súvislosti s projektom Inovácia služieb a CR s aplikáciou na Penzión ZORA. Cieľové výdavky projektu predstavovali 208.272,80 eura, z toho požadovaná výška nenávratného finančného príspevku bola 197.859,16 eura, dĺžka realizácie aktivít predstavovala 22 mesiacov. Cieľom projektu bolo vytvoriť podmienky pre vzdelávací proces, v rámci ktorého sa vytvorí priestor pre vytvorenie nových pracovných miest. Ako aktivity projektu boli uvedené diagnostika pracovných a osobnostných kompetencií s vypracovaním posudku, výsledkom ktorej bude tvorba nových pracovných miest a podpora udržania novovytvorených pracovných miest pre pracovné pozície sprievodca cestovného ruchu, organizátor cestovného ruchu v regióne, organizátor kongresov a medzinárodných festivalov, manažér pre tvorbu a predaj produktov a balíkov cestovného ruchu, recepčná, s výkonom práce počas 20 mesiacov.

Dňa 25.06.2010 strany sporu uzavreli zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, predmetom ktorej bola úprava zmluvných podmienok, práv a povinností medzi poskytovateľom a prijímateľom pri poskytnutí nenávratného finančného príspevku na realizáciu aktivít projektu. Účelom zmluvy bolo spolufinancovanie schváleného projektu. Poskytovateľ sa zaviazal, že na základe zmluvy

prijímateľovi poskytne nenávratný finančný príspevok a prijímateľ sa zaviazal príspevok prijať a použiť v súlade s podmienkami stanovenými v zmluve, projekt zrealizovať riadne a včas, najneskôr v termíne do 30.06.2012. Nenávratný finančný príspevok bol tvorený prostriedkami Európskej únie a štátneho rozpočtu, predstavoval 197.859,16 eura, čo bolo 95 % z celkových oprávnených výdavkov. Prijímateľ sa zaviazal zabezpečiť vlastné zdroje financovania projektu do výšky 5 %. Zmluva bola dohodnutá na dobu určitú, k jej mimoriadnemu ukončeniu mohlo dôjsť dohodou alebo odstúpením od zmluvy, pričom za podstatné porušenie zmluvy zo strany prijímateľa sa považuje podľa zmluvy najmä preukázanie porušenia právnych predpisov Slovenskej republiky a Európskych spoločenstiev v rámci realizácie aktivít projektu súvisiacich s činnosťou prijímateľa, porušenie záväzkov vyplývajúcich z vecnej alebo z časovej realizácie aktivít alebo nesplnenie podmienok a povinností prijímateľa vyplývajúcich zo zmluvy (najmä nezabezpečenie verejného obstarávania, resp. obchodnej verejnej súťaže alebo iné závažné porušenie zmluvných povinností, porušenie finančnej disciplíny, poskytnutie nepravdivých a zavádzajúcich informácií, resp. neposkytovanie informácií v súlade s podmienkami zmluvy zo strany prijímateľa. Z článku 9 bod 2 časť 2.7 vplynulo, že v prípade podstatného porušenia od zmluvy je zmluvná strana oprávnená od zmluvy odstúpiť okamžite, len čo sa o tomto porušení dozvedela. V prípade nepodstatného porušenia zmluvy je zmluvná strana oprávnená odstúpiť ak strana, ktorá je v omeškani nesplní svoju povinnosť ani v dodatočnej primeranej lehote, ktorá jej na to bola poskytnutá. K zmluve boli uzavreté tri dodatky, dodatkom č.3 bol upravený termín realizácie aktivít projektu do 30.11.2012.

V dňoch 25.09.2012 - 05.10.2012 Slovenská implementačná agentúra Bratislava vykonala administratívnu kontrolu projektu prijímateľa, počas ktorej bolo zistené porušenie princípu a postupov verejného obstarávania definovaných právnymi predpismi Európskej únie a Slovenskej republiky pre verejné obstarávanie.

Dňa 12.12.2013 Okresný úrad Prešov, odbor živnostenského podnikania vyhotovil záznam z kontroly vykonanej v prevádzke žalovaného na adrese Penzión ZORA. Záverom kontroly bolo, že podnikateľský subjekt v období od 25.10.2010 - 27.01.2012 vykonával viazanú živnosť - sprievodca cestovného ruchu bez živnostenského oprávnenia, z ktorého dôvodu mu bola uložená pokuta 50,- eur za porušenie právnej povinnosti. Výsledky kontroly oznámil žalobcovi Okresný úrad Prešov listom z 21.01.2014.

Dňa 17.02.2014 žalobca vykonal kontrolu na mieste u žalovaného v súvislosti s anonymným podnetom tretej strany. Kontrolná skupina konštatovala, že žalovaný čerpal nenávratný finančný príspevok na výdavky súvisiace s aktivitami, na ktoré nemá živnostenské oprávnenie, t.j. bez právneho nároku. Nerealizoval projekt v súlade so schválenou žiadosťou tým, že nerealizoval časť vzdelávacích aktivít pre podporu novovytvorených pracovných miest. V rámci kontrolovanej vzorky boli identifikované neoprávnené výdavky v celkovej výške 27.642,47 eura. Žalovaný podľa správy neumožnil prístup k účtovníctvu, nezabezpečil výstupy z účtovníctva za rok 2010 a 2011, evidenciu ubytovaných, čím znemožnil overenie plnenia podmienok zmluvy, reálnosti a oprávnenosti výdavkov, neplnil podmienky zmluvy nesprístupnením informácií o realizovanom projekte na webovom sídle.

Žalovaný správu z kontroly namietal. Namietal, že vo výpise zo živnostenského registra nemusel mať žiadnu z činností, ktoré podľa žalobcu mal mať, nakoľko túto službu neposkytoval za úhradu. Počas kontroly na mieste preukázal oprávnenosť vynaložených výdavkov, dodržanie podmienok poskytnutia prostriedkov podľa zmluvy. K dispozícii mal aj písomnosti z účtovníctva aj podpornú dokumentáciu.

Listom zo dňa 05.02.2015 žalobca od zmluvy uzavretej so žalovaným odstúpil z dôvodu, že žalovaný nemal živnostenské oprávnenie na výkon činností, za ktoré uplatnil platby, čím podstatným spôsobom porušil zmluvu v článku 9 ods. 2 bod 2.4 písm. c) všeobecných zmluvných podmienok. Podstatným spôsobom porušil zmluvu v článku 9 ods. 2 bod 2.4 písm. m) všeobecných zmluvných podmienok neinformovaním o vykonanej kontrole a jej záveroch, pričom táto povinnosť mu vyplýva z článku 8 ods. 2 všeobecných zmluvných podmienok ako aj z článku 3 ods. 7. K ohlásenej kontrole na mieste nezabezpečil počas výkonu kontroly kompletnú podpornú dokumentáciu a prítomnosť osôb. Porušil tiež článok 9 bod 2.4 ods. 2 písm. d) všeobecných zmluvných podmienok. Na webovom sídle nebolo zistené sprístupnenie informácií o realizovanom projekte v súlade s manuálom, čo bolo nepodstatným porušením zmluvy.

Súd prvej inštancie, právne posudzujúc dokazovaním zistený skutkový stav, dospel k záveru, že žalobou uplatnený nárok je dôvodný. Žalobca bol nositeľom tak aktívnej hmotnoprávnej legitímácie, a bol aj procesne legitímovanou osobou. Uvedol, že zmluva, nárok z ktorej bol predmetom konania, bola uzatvorená podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 15 zákona č. 528/2008 Z.z., § 20 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách. Jej účastníkom bol žalobca, ktorý má ako právnická osoba samostatnú pôsobnosť mať práva a povinnosti v sporoch, v ktorých je zo zákona ich nositeľom. Slovenská republika zmluvnou stranou nebola. Odstúpením od zmluvy vznikla žalovanému povinnosť

vrátiť plnenie financované z prostriedkov Európskej únie a prostriedkov štátneho rozpočtu. Žalovaná suma predstavuje pohľadávku štátu, ktorá vznikla vyplatením príspevku v správe riadiaceho orgánu, ktorý bol jeho poskytovateľom a ktorú je žalovaný po odstúpení od zmluvy povinný vrátiť. Súd uviedol, že žalobca preukázal, že zo strany žalovaného došlo k viacnásobnému podstatnému porušeniu zmluvy. Žalovaný porušil právny predpis Slovenskej republiky - živnostenský zákon, minimálne tým, že ako podnikateľský subjekt vykonával viazanú činnosť sprievodca cestovného ruchu prostredníctvom svojho pracovníka S. P. bez živnostenského oprávnenia, za čo mu bola uložená pokuta. Žalovaný žalobcovi neoznámil vykonanú kontrolu živnostenským úradom. Jeho povinnosťou podľa zmluvy bolo poskytovateľa písomne informovať o všetkých zisteniach kontrolných orgánov, ktoré mohli mať vplyv na realizáciu aktivít projektu. Zistenie živnostenského úradu takýmto zistením bolo. Bol povinný viesť podpornú dokumentáciu a túto predkladať ako súčasť žiadosti o platbu, kde nebolo preukázané, aby takúto podpornú dokumentáciu pre administratívnu kontrolu žalovaný nepredložil, ale touto dokumentáciou je potrebné v spojení so záznamom z kontroly potrebné chápať dokumentáciu v širšom zmysle, napríklad dokumentáciu na overenie reálnosti a oprávnenosti výdavkov preukazujúcich skutočné zorganizovanie kongresu. Súd uviedol, že žalovaný nezabezpečil úplný prístup k účtovníctvu za rok 2010 - 2011 a evidenciu ubytovaných osôb, nezabezpečil prítomnosť osôb zodpovedných za riadenie projektu aj keď neprítomnosť jednej z osôb ospravedlnil. Dôvod pre odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu tak bol daný. Žalovaným vznesenú námietku premlčania mal za nedôvodnú. Pokiaľ smerovala k premlčaniu pohľadávky, poukázal na to, že právo na plnenie bolo uplatnené v premlčacej lehote, ak smerovala k uplynutiu zákonnej lehoty uskutočniť právny úkon, čo bolo žalovaným odôvodnené tak, že už v čase uzavretia zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku v roku 2010 a predloženého projektu malo byť zrejme, že žalovaný nedisponuje živnostenským oprávnením, súd uviedol, že v čase uzavretia zmluvy bol žalovaný oprávneným žiadateľom, pretože deklarované aktivity mienil vykonávať novoprijatými pracovníkmi do budúcnosti. Bolo jeho povinnosťou ustrážiť si predmet podnikateľskej činnosti tak, aby prácami vykonávanými novoprijatými pracovníkmi nedošlo k porušeniu živnostenského zákona. Žalovaný si svoje právo na odstúpenie od zmluvy uplatnil teda včas. Súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ ide o možný zánik práva od zmluvy odstúpiť v dôsledku jeho neuplatnenia bez zbytočného odkladu, poukázal na to, že strany sa v zmluve dohodli, že v prípade podstatného porušenia zmluvy je zmluvná strana oprávnená od zmluvy odstúpiť okamžite, len čo sa o tomto porušení dozvedela. Toto zmluvné dojednanie odstúpenia od zmluvy je modifikované od zákonného ustanovenia § 345 ods. 1 Obchodného zákonníka. Vychádzajúc z obdobia od vykonania kontroly, spracovania záznamu kontrolnej skupiny, možnosti vyjadrenia sa žalovaného k jej výsledkom a vyhodnotenia podkladov, teda aj podkladov iného kontrolného orgánu (Okresného úradu Prešov), nemožno podľa súdu prvej inštancie konštatovať, aby bol zistený neprimerane dlhý odklad pri postupe žalobcu s uplatnením odstúpenia od zmluvy.

Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný v jednom z vyjadrení adresovaných súdu oproti pohľadávke žalobcu uplatnil započítanie sumy vo výške 127.815,51 eura pre prípad, ak by bol žalobca v konaní úspešný. Pohľadávku na započítanie odôvodnil tým, že daná suma predstavuje rozdiel medzi žalovanou sumou a 95 % zo sumy neoprávnených výdavkov identifikovaných v správe o výkone kontroly, čo predstavuje sumu 26.260,346 eura. Uplatnenú sumu majú predstavovať vecné plnenia žalovaného súvisiace s tým, že Slovenská republika sa zaviazala voči Európskej únii na dosiahnutie určitých cieľov, medzi iným aj znížením nezamestnanosti a znížením regionálnych rozdielov. Preto zo zmluvy nevyplýva iba jednostranný záväzok žalobcu poskytnúť nenávratný finančný príspevok, bez akéhokoľvek poskytnutia protiplnenia. Súd prvej inštancie mal však za to, že žalovaný po výzve žalobcu na vrátenie príspevku nepožiadal žalobcu o započítanie. Žalobca poprel, aby mal žalovaný voči nemu akúkoľvek pohľadávku, pokiaľ žalovaný v rámci zmluvy vykonával určité aktivity, nešlo o plnenie dodávané žalobcovi, ale tretím osobám. Započítanie námietku preto neuznal pre chýbajúcu bližšiu špecifikáciu. Uviedol taktiež, že v podstate ak žalovaný netrval na započítaní aj sumy vyčíslenej ako suma neoprávnených výdavkov 27.642,47 eura, de facto uznal, že tieto náklady neboli vynaložené v súlade s dojednanými zmluvnými podmienkami.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia Obchodného zákonníka - § 3, § 261 ods. 2, § 344, § 349 ods. 1, § 351, § 390, § 394, § 397, § 365, § 369 ods. 1, na ustanovenia zákona č. 374/2014 Z.z. - § 1, § 2, § 3, § 4 ods. 1 písm. a), c), § 9, § 14 - § 18, § 21 ods. 5, na ustanovenie § 1 zákona č. 278/1993 Z.z., na ustanovenia zákona č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva - § 2 písm. l), § 14 ods. 2, § 15 ods. 1, § 24c, § 28, § 28b ods. 1, § 24h, na ustanovenie § 2 písm. e) zákona č. 523/2004 Z.z., na ustanovenia § 10, § 45, § 61 a § 64 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní a na § 1 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 a § 262 Civilného sporového poriadku vychádzajúc z plného úspechu žalobcu vo veci.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku.

Podľa žalovaného, čo sa týka aktívnej legitímácie žalobcu, argumentácia súdu je vnútorne rozporná, je vo vzájomnom protiklade na jednej strane konštatovať, že uplatnená pohľadávka sa spravuje zákonom č. 374/2014 Z.z. a súčasne dospieť k záveru, že v konaní je aktívne legitimovaným žalobca. Zákon č. 374/2014 Z.z. jednoznačne stanovuje, že nositeľom pohľadávky z príspevku je štát a riadiaci orgán je iba správcom pohľadávky, nie nositeľom. Zo zákona za žiadnych okolností nevyplýva, že by správca mohol rozhodnúť, či uplatní pohľadávku vo svojom mene alebo v mene štátu. Ak je nositeľom pohľadávky z príspevku štát, je vylúčené, aby sa správca svojvoľne rozhodol, že nositeľom tejto pohľadávky bude správca namiesto štátu. Podľa žalovaného ak § 4 ods. 1 písm. a) tohto zákona stanovuje, že správca je povinný uplatňovať pohľadávku štátu riadne a včas, vyplýva z neho, že pohľadávku spravuje správca v mene štátu. Je teda vylúčené, aby správca (žalobca) mohol rozhodnúť, či uplatní pohľadávku v mene štátu alebo vo svojom mene. Pokiaľ súd argumentoval, že žalobca postupoval podľa § 28 ods. 8 zákona č. 528/2008 Z.z., uvedené neznamena, že režim zákona č. 374/2014 Z.z. nemá byť aplikovaný. Ustanovenie § 21 ods. 5 zákona č. 374/2014 Z.z. vyslovene stanovuje, že vybrané ustanovenia (medzi nimi § 2, § 3, § 4) zákona č. 374/2014 Z.z. sa vzťahujú aj na pohľadávky z príspevku vzniknuté v zmysle zákona č. 528/2008 Z.z., pričom poskytovateľ (žalobca) je správcom pohľadávky. V tejto súvislosti poukázal aj na dôvodovú správu k ust. § 21 tohto zákona, podľa ktorej sa ustanovujú výnimky z negatívneho vymedzenia predmetu zákona pre špecifické druhy pohľadávok štátu, ktoré vznikli z realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie financovaných z fondov Európskej únie a z prostriedkov štátneho rozpočtu. Dôvodom je zabezpečenie osobitného prístupu k správe pohľadávok štátu na základe požiadaviek právne záväzných aktov Európskej únie v správe poskytovateľa. Podľa žalovaného tak právna úprava zákona č. 374/2014 Z.z., na základe ktorej má byť nositeľom pohľadávky z príspevku štát a nie poskytovateľ (žalobca), je následkom osobitných požiadaviek právne záväzných aktov Európskej únie. Zákon č. 374/2014 Z.z. je pritom *lex specialis* k zákonu č. 528/2008 Z.z.. Okrem toho, samotný zákon č. 528/2008 Z.z. stanovuje, že poskytovateľ (žalobca), je iba správcom pohľadávky z príspevku, nie jej nositeľom. Uvedené má vyplývať z § 2 písm. l) a § 28b ods. 1 tohto zákona.

Podľa žalovaného súd prvej inštancie nesprávne posúdil aj ním v rámci konania uplatnenú námietku premlčania práva žalobcu odstúpiť od zmluvy. Pokiaľ žalobca ako dôvod odstúpenia od zmluvy uviedol porušenie živnostenského zákona a tým aj porušenie zmluvy, poukázal na to, že samotný žalobca uviedol, že žalovaný mal disponovať živnostenským oprávnením pre činnosti vykonávané zamestnancami od začiatku ich vykonávania t.j. od uzatvorenia pracovných zmlúv. Súd dospel k záveru, že žalovaný mal disponovať iba živnostenským oprávnením pre výkon činnosti sprievodcu cestovného ruchu, ktorú pozíciu zastával S. P.. Ustálil, že v ostatných prípadoch iných zamestnancov žalovaný nemusel disponovať inými živnostenskými oprávneniami. K porušeniu živnostenského zákona a zmluvy tak malo dôjsť začatím vykonávania pracovnej činnosti S. P.. T.j. od uzatvorenia pracovnej zmluvy, ktorá bola uzatvorená 05.10.2010 v zmysle § 393 ods. 1 Obchodného zákonníka, uvedeným dňom začala plynúť aj premlčacia doba pre odstúpenie od zmluvy žalobcom a táto uplynula 05.10.2014, t.j. pred odstúpením od zmluvy. Uviedol, že napriek uvedenému naďalej tvrdí, že z jeho strany k podstatnému porušeniu zmluvy nedošlo a absentuje tak aj právny dôvod pre platné odstúpenie od zmluvy.

Podľa žalovaného súd prvej inštancie nesprávne posúdil aj lehotu na odstúpenie od zmluvy žalobcom s odkazom na zmluvnú úpravu odlišnú od ustanovení uvedených v Obchodnom zákonníku. Podľa žalovaného odchýlka od zákonnej úpravy spočíva v použití termínu „okamžite“ namiesto „bez zbytočného odkladu“. Pokiaľ je v zmluve uvedené, že v prípade podstatného porušenia je zmluvná strana oprávnená od zmluvy odstúpiť okamžite len čo sa o porušení dozvedela, tak § 345 ods. 1 Obchodného zákonníka stanovuje pre takéto porušenie lehotu bez zbytočného odkladu. Je teda rozdiel iba v určení času kedy je zmluvná strana oprávnená od zmluvy odstúpiť po zistení podstatného porušenia. V tomto prípade sa dokonca zmluvná úprava javí prísnejšia než úprava zákona, resp. pojmy okamžite a bez zbytočného odkladu sú synonymá. V každom prípade pojem okamžite ani bez zbytočného odkladu nekorešponduje s dobou jedného roka. V danom prípade bola kontrola na mieste vykonaná 17.02.2014. Správa z kontroly bola vyhotovená 17.04.2014, žalovaný sa k správe vyjadril 03.05.2014 a žalobca odstúpil 05.02.2015. Rozdiel medzi vyjadrením žalovaného k správe a odstúpením žalobcu od zmluvy je 278 dní. Žalovaný poukázal na to, že žalobca bol o výsledku živnostenskej kontroly pritom informovaný ešte predtým, než vôbec vykonal kontrolu na mieste. Je pritom nesporné, že žalobca sa o údajnom

podstatnom porušení zmluvy dozvedel už 17.02.2014, t.j. v čase výkonu kontroly. Podľa žalovaného pokiaľ právo na odstúpenie nebolo uplatnené v stanovenej lehote, toto právo zaniká, jedná sa o prekluzívnu lehotu.

Podľa žalovaného súd prvej inštancie nesprávne posúdil aj dôvody tvrdeného podstatného porušenia zmluvy zo strany žalovaného, ktorými mala byť absencia živnostenských oprávnení podľa jednotlivých pracovných pozícií zamestnancov, čím malo dôjsť k porušeniu článku 9 ods. 2 bod 2.4 písm. c), h) VZP, neinformovanie žalobcu o vykonaní živnostenskej kontroly, čím malo dôjsť k porušeniu článku 9 ods. 2 bod 2.4 písm. m), h) VZP a nezabezpečenie kompletnej podpornej dokumentácie, prítomnosti osôb zodpovedných za riadenie projektu, prístupu k účtovníctvu, čím malo dôjsť k porušeniu článku 9 ods. 2 bod 2.4 písm. d) VZP. Podľa žalovaného článok 9 ods. 2 bod 2.4 písm. c) VZP stanovuje preukázané porušenie právnych predpisov Slovenskej republiky a Európskych spoločenstiev v rámci realizácie aktivít projektu súvisiacich s činnosťou prijímateľa. Je tak zrejmé, že podstatné je aj porušenie predpisov, ktoré sa týka aktivít projektu. Je zrejmé, že diagnostika zamestnancov a školenia zamestnancov nemajú žiaden súvis s potrebou živnostenského oprávnenia na strane žalovaného, avšak takýto súvis nie je daný ani pri aktivite „udržanie pracovných miest“. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaný vytvorené pracovné miesta nevytvoril a neudržal. K takémuto záveru súd ani nedospel. Z rozsudku tiež nevyplývajú žiadne závery súdu o tom, akú nepravdivú alebo zavádzajúcu informáciu v súvislosti so živnostenskými oprávneniami mal žalovaný žalobcovi poskytnúť, resp. akú informáciu v súvislosti so živnostenskými oprávneniami žalobcovi neposkytol. Absentuje tak vecný súvis medzi tvrdeným skutkom (výkon činnosti bez živnostenského oprávnenia) a skutkovou podstatou podstatného porušenia zmluvy. Žalovaný sa tak nemohol dopustiť podstatného porušenia zmluvy v zmysle článku 9 ods. 2 bod 2.4 písm. h) VZP.

K tvrdenému porušeniu o neinformovanosti žalobcu o výkone živnostenskej kontroly žalovaný uviedol, že súd neuviedol žiadne úvahy ohľadne možného vplyvu zistení živnostenského úradu na realizáciu aktivít projektu, t.j. akým spôsobom by uvedené zistenie mohlo, a ktoré aktivity projektu, ovplyvniť. Samotné porušenie živnostenského zákona automaticky neznamená, že k takému porušeniu muselo dôjsť pri realizácii aktivít. Žalovaný vykonáva aj inú činnosť, ktorá je odlišná od výkonu aktivít projektu. Čo sa týka tvrdeného nepreukázania toho, že bola predložená podporná dokumentácia pre administratívnu kontrolu, žalovaný uviedol, že zmluva ani príručka nestanovujú na strane žalovaného povinnosť vyhotoviť inú dokumentáciu, ako súd uviedol, tzv. v širšom zmysle. Samotná všeobecná definícia dokumentácie, na ktorú súd poukazuje, neznamená automaticky, že prijímateľ je povinný takúto dokumentáciu vyhotovovať. Je otáznne na základe akých dôkazov dospel súd k záveru, že žalovaný nepredložil evidenciu ubytovaných osôb a nezabezpečil prístup k účtovníctvu za rok 2010 a 2011. Je otáznne prečo sa súd priklonil iba k tvrdeniu žalobcu, že účtovníctvo nebolo sprístupnené, keď z výpovedí svedkov vyplýva, že uvedené podklady kontrolnej skupine predložené boli.

Podľa žalovaného nesprávne bolo aj posúdenie ním vznesenej započítacej námietky. Je irelevantné, či nastal započítací prejav v priebehu súdneho konania alebo pred začatím. Činnosť, ktorú žalovaný vykonával bola predmetom záväzku žalovaného voči žalobcovi. Nie je pochybné, že existovala povinnosť (záväzok) žalovaného realizovať projekt. Je nezmyselné, aby sa žalovaný zaväzoval vykonať určitú činnosť voči sebe. Tvrdenie, že žalovaný poskytoval plnenie sám sebe je v rozpore s konceptom zmlúv ako dvojstranných právnych úkonov. Žalovaný vykonal a zrealizoval časť aktivít projektu, čo v konaní bolo preukázané. Špecifikoval výšku svojej pohľadávky ako aj jej dôvod, špecifikoval ju preto dostatočne, čo do výšky aj do dôvodu.

Žalovaný preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na opätovné prerokovanie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že podľa jeho názoru žalovaný podal odvolanie formálne a účelovo, aby oddialil vymáhanie pohľadávky. Neuviedol žiadne nové skutočnosti. V odôvodnení rozsudku súd podáva ucelenú, dostatočne vyčerpávajúcu odpoveď na všetky podstatné skutkové a právne otázky nastolené v konaní. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku jasne uviedol, že žalobca oprávnené odstúpil od zmluvy, žalovaný nepreukázal opak. Čo sa týka žalovaným spochybňovanej aktívnej legitímácie žalobcu, poukázal na to, že zmluvu o nenávratnom finančnom príspevku uzatvoril žalobca a nie Slovenská republika, jedná sa teda o pohľadávku zo záväzkového vzťahu, do ktorého vstúpil žalobca vo vlastnom mene. Logickým záverom je teda, že oprávneným na podanie žaloby je žalobca. V ustanovení § 3 ods. 2 zákona č. 374/2014 Z.z. o pohľadávkach štátu je uvedené, že správou pohľadávky štátu na účely tohto zákona je súhrn oprávnení a povinností, na základe ktorých je správca oprávnený s pohľadávkou nakladať, uplatňovať a vymáhať ju v mene štátu. Ak žalobca uzatvoril zmluvu vo vlastnom mene, je teda rovnako oprávnený uplatňovať pohľadávku vo vlastnom mene. Iným výkladom by sa došlo k absurdnému záveru, že zmluvná strana by si nemohla uplatňovať

nároky zo zmluvy. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/11/2005, kde je okrem iného uvedené, že štát ako spôsobilého účastníka konania nemožno zamieňať s jeho rozpočtovými organizáciami, ktoré majú vlastnú subjektivitu a vystupujú v právnych vzťahoch vo svojom mene. Pritom sa nevylučuje, že správca majetku štátu môže pri výkone správy vstúpiť do záväzkového vzťahu súkromnoprávnej povahy s treťou osobou. V takomto prípade vznikom záväzkového vzťahu spravidla štát priamo práva a povinnosti nenadobúda. Ak v súvislosti s porušením takéhoto záväzkového vzťahu vznikne pohľadávka (napr. nesplnený záväzok zo zmluvy, záväzok zo zodpovednosti za škodu), ide nepochybne o pohľadávku, z ktorej je oprávnený priamo správca a nie štát. Sám správca má potom právo uplatniť takýto nárok podľa konkrétnych ustanovení súkromnoprávneho predpisu na príslušnom súde.

Žalobcovi sa nepremiľčalo právo na odstúpenie od zmluvy. Argumentácia žalovaného je nesprávna. V zmysle § 15 ods. 3 zákona č. 528/2008 Z.z., žalovaný musí počas celej doby platnosti a účinnosti zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku spĺňať podmienky poskytnutia nenávratného finančného príspevku, inak je žalobca ako riadiaci orgán oprávnený odstúpiť. To znamená, že žalobca ako riadiaci orgán môže odstúpiť od zmluvy kedykoľvek počas platnosti a účinnosti zmluvy, ak žalovaný v tomto čase nespĺňal podmienky poskytnutia nenávratného finančného príspevku. Zmluva o nenávratnom finančnom príspevku bola v čase odstúpenia platná a účinná, v prípade nesplnenia podmienok na poskytnutie príspevku k premlčaniu práva odstúpiť od zmluvy teda nemôže v čase platnosti a účinnosti zmluvy dôjsť, nakoľko opačný výklad by bol v rozpore s § 13 ods. 3 zákona č. 528/2008 Z.z.. Zákon o pomoci a podpore je pritom lex specialis vzhľadom na Obchodný zákonník pri regulácii právnych vzťahov súvisiacich s poskytovaním nenávratného finančného príspevku. Žalovaný mal disponovať živnostenskými oprávneniami pri vzniku pracovného pomeru s jednotlivými zamestnancami a týmito disponovať počas trvania projektu - Inovácie služieb a CR s aplikáciou na penzión ZORA a pracovných pomerov s jednotlivými zamestnancami, aby mohli vykonávať činnosti v zmysle pracovnej náplne. Žalobca tiež doplnil, že žalovaný pri námietke premlčania uvádza len jeden z dôvodov, pre ktorý došlo k odstúpeniu, avšak pri ďalších dôvodoch premlčanie tohto práva nenamieta. Žalobca v konaní preukázal, že žalovaný nedisponoval živnostenskými oprávneniami, čo vyplýva z verejne dostupného živnostenského registra a do dnešného dňa nemá zapísané činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti, organizovanie športových, kultúrnych a iných spoločenských podujatí. Žalovaný si až takmer rok po vykonaní kontroly Okresným úradom Prešov, t.j. ex post, až dňa 02.12.2014, dal zapísať činnosť sprievodca cestovného ruchu (S. P. ako sprievodca cestovného ruchu podľa jeho svedeckej výpovede z 20.06.2018, pritom pracoval u žalovaného len do roku 2014).

Žalobca vo vyjadrení tiež uviedol, že žalovaný sa počas konania nevyjadroval k nastoleným otázkam a rozporom ohľadom realizácie projektu. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že projekt sa neuskutočnil riadne a realizácia projektu bola predstieraná. Žalovaný po skončení dokazovania tvrdí, že žalobca je ten, čo mal preukázať určité skutočnosti (napr. existenciu účtovníctva žalovaného, podpornej dokumentácie, udržania pracovných miest). Dôkazné bremeno existencie tvrdenej skutočnosti vždy musí preukázať tá sporová strana, ktorá danú skutočnosť tvrdí, nie sporová strana, ktorá danú skutočnosť popiera (negatívna dôkazná teória). Žalobca tak nerozumie požiadavke žalovaného, že on mal preukázať, že žalovaný udržal pracovné miesta. Žalovaný rovnako tvrdí, že žalobca je ten, kto má preukázať, že žalovaný nepredložil požadovanú dokumentáciu. Je to ale jedine žalovaný ktorý môže preukázať, že dokumentáciou disponoval. Žalovaný bol o termíne kontroly o povinnosti zabezpečiť dokumentáciu a prítomnosť osôb riadne upovedomený. Žalobcovi nie je zrejme ako on mal preukázať, že žalovaný (ne)disponuje požadovanou dokumentáciou. Rovnako nie je zrejme, prečo žalovaný odmietol predložiť dokumentáciu pri kontrole a túto nepredložil ani v konaní, jediný rozumný dôvod je, že ňou nedisponuje. Žalobca uviedol, že žalovaný viacnásobným podstatným spôsobom porušil zmluvu o nenávratnom finančnom príspevku a to a) nepreukázal, že jeho zamestnanci vykonávali činnosti v zmysle pracovnej náplne a v zmysle schváleného projektu. Žalovaný mal podľa pracovných výkazov disponovať hmatateľnými výstupmi práce od svojich zamestnancov, nepredložil dokumentáciu k týmto činnostiam, b) žalovaný nedisponoval živnostenským oprávnením na výkon práce pre zamestnancov v cestovnom ruchu. Žalobca nerozumie ako žalovaný, ako živnostník, chcel vykonávať činnosti v cestovnom ruchu a podnikať bez živnostenského oprávnenia, c) Okresný úrad Prešov, odbor živnostenského podnikania potvrdil na základe kontroly vykonanej 12.12.2013, že vykonanou kontrolou bolo zistené porušenie živnostenského zákona tým, že podnikateľský subjekt vykonával činnosť sprievodca cestovného ruchu bez živnostenského oprávnenia, d) žalovaný neinformoval žalobcu o začatí ani o ukončení konania ohľadom porušenia živnostenského zákona, pritom konanie sa týkalo novovytvorených pracovných miest, e) žalovaný nezabezpečil prítomnosť osôb a relevantnú

dokumentáciu pri kontrole na mieste, f) žalovaný poskytoval žalobcovi nepravdivé údaje (napr. v pracovných výkazoch), g) zamestnanci žalovaného neabsolvovali školenia v zmysle projektu, h) žalovaný nepreukázal, že boli splnené merateľné ukazovatele projektu, najmä že v roku 2015 mal 6 zamestnancov úspešne absolvujúcich vzdelávací program a udržal 5 pracovných miest, t.j. s rovnakou náplňou práce v oblasti cestovného ruchu. Žalobca zdôraznil, že Z. I. je bratranec žalovaného, S. N. je sestra žalovaného a M. I. je matka žalovaného. Žalovaný nemal v úmysle novo vytvoriť pracovné miesta, ale zamestnať svojich rodinných príslušníkov. Nie je zrejmé, prečo sa žalovaný k uvedenému nevyjadril. Je zrejmé, že žalovaný nepotreboval novoprijatých zamestnancov na činnosti v cestovnom ruchu a ani im nevytvoril podmienky na vykonávanie ich pracovných náplní podľa schváleného projektu a pracovných zmlúv, o čom svedčí aj fakt, že predmetní zamestnanci v súčasnosti nevykonávajú tieto činnosti napriek tomu, že sa na to údajne školili. Podľa žalobcu z výsluchov svedkov na pojednávaniach vyplynulo, že zamestnanci prijatí na novovytvorené pracovné miesta, organizátora cestovného ruchu v regióne a organizátora kongresov medzinárodných festivalov, nevykonávali činnosti v zmysle pracovnej náplne. Žalovaný v priebehu konania nepreukázal ani sa len nevyjadril k otázke, čo reálne robili jeho „novoprijatí zamestnanci“. Žalobca poukázal na to, že aj keby súd vyhodnotil, že niektoré z mnohých porušení žalobcu sú nepodstatnými porušeniami, napriek tomu by bolo odstúpenie od zmluvy platné, čo vyplýva z § 350 ods. 1 Obchodného zákonníka. Žalobca zdôraznil, že žalovaný nenapravil nielen podstatné porušenia zmluvy, ale ani nepodstatné porušenia zmluvy, a to ani viac ako 5 rokov od odstúpenia od zmluvy.

Pokiaľ si žalovaný údajne započítal voči žalobcovi údajnú pohľadávku za domnelé vykonanie aktivít projektu, žalobca uviedol, že túto námietku rozporuje ako nedôvodnú bez skutkového a právneho základu. Súd prvej inštancie sa s ňou riadne vysporiadal, žalobcovi nebolo poskytnuté akékoľvek plnenie zo strany žalovaného a je absurdnosťou žalovaného, že žiada od žalobcu výšku finančných prostriedkov, ktoré žalobca poskytol žalovanému na jeho vlastný projekt. Ak by súd pripustil započítanie, tak z uvedeného by vyplývalo, že síce žalobca platne odstúpil od zmluvy, ale väčšinu prostriedkov, ktoré poskytol žalovanému si žalovaný voči žalobcovi započítal, t.j. žalovaný nemusí žalobcovi podstatnú časť poskytnutých prostriedkov vrátiť a tým nenesie následky za porušovanie zmluvy. Odstúpenie od zmluvy by týmto stratilo akýkoľvek zmysel. Pre započítanie nebola splnená žiadna podmienka.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu uvedenom v odvolaní, preskúmal aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) vychádzajúc z toho, že nariadenie pojednávania vo veci nevyžadovala potreba zopakovania ani doplnenia dokazovania, ani dôležitý verejný záujem.

Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený preskúmať rozsudok z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli, ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 06.05.2021 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie dôvodným nebolo.

5. Odvolacia argumentácia žalovaného, vychádzajúc z jej obsahu a zdôraznenia údajných pochybení súdu prvej inštancie, bola konštruovaná na tvrdení o chybnom posúdení aktívnej legitímácie žalobcu, vznesenej námietky premlčania, lehoty na odstúpenie od zmluvy, dôvodov pre tento úkon ako aj započítacieho úkonu, čo všetko má zodpovedať odvolacím dôvodom podľa § 362 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku.

6. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých vec súd posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov alebo z vyjadrení strany nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

7. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k tomu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny

právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8. Konanie súdu majúce inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci je relevantným odvolacím dôvodom pri existencii pochybení v procesnom postupe súdu, ale len vtedy, ak tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

9. Odvolací súd posúdil relevantnosť takto vymedzených odvolacích argumentov žalovaným, prihliadajúc na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

10. Po oboznámení sa s obsahom spisu, postupom súdu, dôkazmi, vykonanie ktorých bolo odrazom procesnej aktivity sporových strán, oboznámení sa so súdom prvej inštancie zisteným záverom o skutkovom stave veci a jeho právnym posúdením má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil a zhodnotil skutkový stav umožňujúci jeho právne posúdenie a právne závery, ku ktorým dospel, vychádzajú zo skutkových zistení, čo vytvorilo predpoklad pre konštatovanie, že jeho rozhodnutie je vecne správne. Súd prvej inštancie dospel k správne a presvedčivému právnemu záveru.

Na týchto správnych záveroch sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP), a preto k odvolacím dôvodom žalovaného len na zdôraznenie správnosti rozsudku dodáva:

11. Predmetom konania je nárok uplatnený žalobcom na peňažné plnenie zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. L. z 25.06.2010 v znení jej dodatkov, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý nenávratný finančný príspevok pre projekt s názvom Inovácie služieb a CR s aplikáciou na Penzión ZORA. Zmluva bola stranami uzavretá podľa § 262 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 15 zákona č. 528/2008 Z.z. a § 20 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách. Žalobca ako právnická osoba majúca samostatnú spôsobilosť mať práva a povinnosti bol zmluvnou stranou v pozícii poskytovateľa. Status účastníka zmluvy vystupujúceho na strane poskytovateľa nemôže nezakladať oprávnenie v prípade, ak z tohto záväzkového vzťahu vznikne reálne pohľadávka, túto pohľadávku vymáhať a uplatniť ju na súde. Zmluvnou stranou nebola Slovenská republika, zo zmluvy nevyplýva, že by žalobca konal v mene Slovenskej republiky. Za tejto situácie nie je možné prisvedčiť argumentácii žalovaného o tom, že by žalobca ako zmluvná strana nemohol realizovať úkony prislúchajúce zmluvnej strane zo záväzkového právneho vzťahu. Odporovalo by to samotnej podstate tohto vzťahu. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že žalobca uplatnil na súde pohľadávku v dôsledku odstúpenia od zmluvy uzavretej so žalovaným. Z článku 10 bodu 2 všeobecných zmluvných podmienok k tejto zmluve vyplýva, že ak dôjde k odstúpeniu od zmluvy, prijímateľ je povinný vrátiť nenávratný finančný príspevok poskytovateľovi; poskytovateľom v zmysle zmluvy bol pritom žalobca, už v záhlaví zmluvy je to zreteľne uvedené. Predmetné zmluvné ustanovenie (článok 10 bod 2 VZP) korešponduje aj s § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka časť vety prvej, podľa ktorého „strana, ktorej bolo pred odstúpením od zmluvy poskytnuté plnenie druhou stranou toto plnenie vráti“, z tejto zákonnej definície bezpochyby vyplýva, že v dôsledku odstúpenia druhej strany od zmluvy sa vracia plnenie tejto druhej strane, nie inému.

Z dokazovania nevyplývalo, že by žalobca nekonal pri uzatvorení zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku inak ako vo vlastnom mene, preto pri odstúpení od zmluvy aj pri uplatnení pohľadávky na súde nemohol a nemusel konať v mene Slovenskej republiky.

Akcent súdu prvej inštancie na pozíciu žalobcu ako stranu zmluvy, ktorou Slovenská republika nebola, vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobcu je zrejmý z bodu 63. rozsudku. Odkaz na pôvod financovania plnenia poskytnutého na základe zmluvy, od ktorej žalobca odstúpil, z tohto bodu taktiež vyplývajúci, nezakladá žalovaným tvrdenú zásadnú vnútornú rozpornosť argumentu súdu prvej inštancie vo vzťahu k správnosti posúdenia aktívnej legitímácie žalobcu.

12. Odvolacou námietkou bola aj námietka nesprávneho posúdenia námietky premlčania práva žalobcu odstúpiť od zmluvy, pričom žalovaný mal za skutočnosť podmieňujúcu začatie plynutia premlčacej doby kontrolou žalobcu zistenú neexistenciu živnostenského oprávnenia pre činnosť sprievodcu cestovného ruchu, ktorú mal vykonávať zamestnanec žalovaného S. P., zamestnaný podľa pracovnej zmluvy z 05.10.2010. Uzatvorenie pracovnej zmluvy 05.10.2010 malo byť skutočnosťou, od ktorej mala podľa žalovaného začať plynúť

4-ročná lehota a táto mala uplynúť ešte 05.10.2014, pred odstúpením od zmluvy.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť v prvom rade to, že z kontroly nevyplýva, že podstatným porušením zmluvy oprávňujúcim žalobcu od zmluvy odstúpiť bola len absencia živnostenského oprávnenia, zdôrazňovanie tvrdeného oneskorenia s realizáciou odstúpenia nemohlo preto byť rozhodujúcim. Navyiac, podľa § 15 ods. 3 zákona č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva, žalovaný musí počas celej doby platnosti a účinnosti zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku splniť podmienky poskytnutia tohto príspevku, čo znamená, že žalobca môže v prípade, ak počas platnosti a účinnosti prijímateľ nenávratného finančného príspevku nespĺňa podmienky pre jeho poskytnutie, od zmluvy odstúpiť kedykoľvek v čase jej platnosti a účinnosti. Okrem toho, podstatným porušením zmluvných povinností bolo aj neinformovanie žalobcu zo strany žalovaného o vykonaní kontroly Okresným úradom Prešov, odborom živnostenského podnikania z 26.11.2013, ktorá povinnosť mu vyplývala z článku 8 ods. 2 VZP, aj článku 3 ods. 7, čo sa v zmysle článku 9 ods. 2.4 písm. m) VZP považuje za podstatné porušenie zmluvy.

Ak nebola kontrola okresným úradom, odborom živnostenského podnikania, ako súd prvej inštancie v bode 40. rozsudku uviedol, vykonaná 26.11.2013, ale 12.12.2013, ide o pochybenie v dátume /26.12.2013 mal byť dátum podnetu k vykonaniu kontroly/. Do času uplatnenia žaloby žalobcom na súde, čo bolo 29.10.2015 nemohla uplynúť premlčacia doba, ktorá je podľa § 397 Obchodného zákonníka 4-ročná.

13. Pokiaľ mal žalovaný za to, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil jeho námietku o zániku práva žalobcu na odstúpenie od zmluvy preto, že žalobca neodstúpil od zmluvy včas, poukazujúc na § 345 ods. 1 Obchodného zákonníka, je potrebné uviesť nie len to, že zmluvné strany zákonný pojem „bez zbytočného odkladu“ nahradili pre prípad podstatného porušenia zmluvy pojem „okamžite“, čo však nie je podstatné. V prvom rade ide predovšetkým o právo oprávneného, nie jeho povinnosť, ktoré síce podlieha premlčaniu, nedochádza však k jeho zániku, ako mienil žalovaný. Navyiac však v tejto súvislosti nemožno opomenúť, a to len pre prípad úvahy, že odstúpenie žalobcu, ak jeho dôvodom bolo podstatné porušenie zmluvy malo byť realizované skôr ako k nemu reálne došlo („okamžite“), že by následkom takej nečinnosti bola možnosť odstúpiť od zmluvy, ako pri nepodstatnom porušení povinností, pričom v takom prípade nastupuje dôsledok predpokladaný § 350 ods. 1 Obchodného zákonníka; ak sú splnené podmienky pre odstúpenie a odstupujúca zmluvná strana neposkytne dodatočnú lehotu pre plnenie, záväzok zanikne uplynutím primeranej lehoty. Neistota je eliminovaná odstúpením veriteľa po uplynutí dlhšej stanovenej lehoty (Pelikánová, Komentár k Obchodnému zákonníku, Praha 1996, 3. diel, strana 739, 750).

14. V konkrétnej prejednáwanej veci žalobca nedostatky zistil kontrolou zo dňa 17.02.2014, od zmluvy odstúpil dňa 05.02.2015, realizujúc svoje oprávnenie zmluvnej strany v čase primeranom okolnostiam zistenia a posúdenia výstupov z vykonanej kontroly a toto právo realizoval relevantne, premlčaným nebolo.

15. K tvrdenej nesprávnosti žalovaným realizovanej započítanej námietky je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie sa s týmto úkonom žalovaného vysporiadal. Odvolací súd len dopĺňa, že bol to žalobca, ktorý poskytol plnenie žalovanému na realizáciu projektu, ak žalovaný na základe zmluvy uskutočnil určité aktivity, nešlo o plnenie dodané žalobcovi ako to predpokladá ust. § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka, plnenie smerovalo voči tretím osobám, čím nebol v prvom rade naplnený základný predpoklad pre započítanie, ktorým je existencia vzájomných pohľadávok.

16. Čo sa týka tvrdení žalovaného o neexistencii podstatných porušení zmluvy, odvolací súd poukazuje na dôvody a hodnotenie porušenia zmluvných povinností žalovaným ako ich súd prvej inštancie uviedol v bode 66. rozsudku, stotožňujúc sa s nimi a majúc za to, že opakovanie totožného hodnotenia tých istých skutkových záverov prvoinštančného súdu odvolacím súdom, len inými alebo obdobnými jazykovými prostriedkami, nezodpovedá účelu rozhodnutia o odvolaní za situácie, ak je rozhodnutie prvoinštančného súdu správne.

17. Z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. Správne rozhodnutiu a výsledku rozhodnutia o žalobnom návrhu zodpovedá aj výrok o nároku na náhradu trov konania.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto mu odvolací súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.